

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

NVE Noregs vassdrags- og energidirektorat
uttalelse@nve.no

Bergen den 11. mars 2022

Høringsuttalelse 201101285

Norges Miljøvernforbund (NMF) mener utvidelse av Marin Energi Testsenter AS bryter med så mange viktige prinsipper og miljømål at den må avslås.

Havvind er ingen løsning, hverken for vår energiforsyning eller samfunns-, eller miljømål. Det er heller ingen løsning for klimaet. Havvind og vindkraft er ustabil som energikilde, svært arealkrevende og i tillegg også svært miljøskadelig i vårt sårbare havmiljø. Siste tidens energipris-krise har vist oss at vi ikke har plass til mer ustabil energi inn i den nasjonale kraftmiksen. Vannkraften som balansekraft som skal sikre stabilitet og forutsigbarhet gjennom året i vår nasjonale strømforsyning skal etter hvert dekke flere og flere behov, ikke minst også utenfor våre egne grenser. I tillegg til å fungere som balansekraft for, det vi ser, allerede nå for mye ustabil vindkraft i energiforsyningen, tappes ned og eksporteres utenlands etter helt andre kriterier enn det som går på planmessig forsyningssikkerhet og miljø.

Nedtapping av vannkraften er nå mer eller mindre ukontrollert og styres gjennom karftbørsen Nord Pool, utelukkende etter økonomiske kriterier der samme mengden energi i perioder sendes frem og tilbake på døgn- og ukedagbasis der det er økonomisk profitt som er det førende prinsipp. En slik handel sløser bort store mengder av energien gjennom effektavtap fra/til produsent og til forbruker på kontinentet eller i England. I tillegg har det gjennom lang tid vært et tilnærmet frislipp av tiltak som spiser opp et fremtidig kraftoverskudd, via etablering av svært kraftkrevende (-sløsende) datasenter, kryptofabriker, batterifabriker, hydrogen/ammoniakkfabriker etc. Hydrogen som energibærer er en av de verste tiltakene der mesteparten av energien som kreves for å produsere forsvinner underveis når den igjen skal utnyttes i brenselceller i en eller annen motor. Vi må stanse energisløsing FØR vi kan tillate mer ødeleggelse av natur og ikke minst, som i dette tilfelle, en viktig del av det marine miljø.

I tillegg er havvind svært ressurskrevende, og legger beslag på enorme ressurser pr. enhet. Mange av disse ressursene fører til knapphet på verdensmarkedet, er fremstilt i stor grad med fossil kraft og kullkraft, fraktes rundt halve jordkloden og krever en helt mengde ny infrastruktur til produksjon, montering og vedlikehold. Alle disse klimakostnadene kommer lenge før de får produsert sin første kilowatt, og det vil i beste fall ta mange år å nedbetale klimagjelden. Havvind vil i mange år være en ren klimabelastning.

Havvind representerer heller ikke beste tilgjengelige teknologi eller løsning. Den er både ustabil som energiforsyning og også sårbar i et sikkerhetsperspektiv med avhengighet av lange kabeloverføringer. Den siste tids trussel fra øst viser oss at dette er helt feil vei å gå.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Når det gjelder ny energiforsyning må vi først og fremst starte i rett ende. Vi må unngå, og begrense det som sløser bort energi. Derrest må vi satse på ENØK-tiltak, og så må vi satse på de beste, mest fremtidsrettede og stabile energikilder. Her er teknologier som jordvarme til direkteoppvarming, og ikke minst dyp geotermisk (5000+ meter) energiproduksjon en mulighet som kan sikre både fastlands-Norge og offshore den energien den trenger. Dagens teknologi er kommet svært langt, og Norge som har verdens fremste kompetansemiljø og teknologi har en unik mulighet til å være i førersetet til utvikling av fremtidsrettet energiproduksjon til eget bruk og til eksport. Geotermiske energianlegg kan plasseres nær forbruker, både på land og i Nordsjøen, og vil gi en stabil energiforsyning 24/7, året rundt. Satses det riktig nå vil vi både kunne sikre arbeidsplasser og styrking og viderutvikling av kompetansemiljøet på boreteknologi og energiproduksjon.

Vi må benytte beste tilgjengelige teknologi først. Havvind er ikke beste teknologi og heller ikke en pålitelig eller fremtidsrettet energikilde.

METCentre representerer IKKE fremtiden. De løsninger som skal installeres blir ikke noe annet enn testing av utenlandsk teknologi med noen små lokale tilpasninger av anker og flytesystem etc. Turbiner, kabler og mye av det øvrige blir produsert i utlandet, og det er gjerne utenlandske selskap som står for både drift og vedlikehold.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

METCentre testanlegg utenfor Karmøy

Den omsøkte utvidelsen blir dramatisk og svært konfliktfylt på de fleste områder. Omsøkt effektøkning vil tilsvare det for et rent produksjonsanlegg. Konsekvensene blir dramatiske i forhold til naturverdier, marine økosystemer og dyreliv, fiske, fugl, landskap, skipsfarled, forurensning etc.

Plassering

Det er påfallende at når regjeringen har lagt opp til et system for havvind på avgrensede områder, at de samme myndighetene samtidig som ved METCentre har åpnet for et tilnærmet frispipp og spredning av havvinnanlegg utenfor disse områdene og rett i skjærgården en rekke steder. Selve den omsøkte lokaliteten til METCentre blir liggende midt mellom Utsira Nord og Karmøy, og like inn mot fjæresteinene utenfor Karmøy. I tillegg arbeider det samme METCentre med andre såkalte testanlegg uten for Bokn, Rennesøy, og utenfor Kvitsøy. Det er ikke slik vi vil ha det.

Dette er også klart poengtert fra bl.a Fiskeridirektoratet i deres høringsinnspill til første runde, datert 10.09.2021, sitert;

Utsira Nord er så vidt nevnt i KUen men forkastet med begrunnelse om at dette vil gi en dyrere eksportkabel og lenger avstand til Karmøy der MET-senteret er lokalisert. Vi finner det underlig at operatøren har forkastet å utrede Utsira Nord, da det er dette området som er avsatt til vindkraft.

Også i Kystverkets høringsuttalelse til første runde, datert 21.09.2021 kommenterer de, sitert;

Spesielt i hovedleden er det ønskelig å legge minst mulig restriksjoner på sjøverts ferdsel. Området «Utsira nord» er fra 2021 åpnet for havvind søknader. Av hensyn til skipstrafikken i hovedleden vest av Karmøy vil det være hensiktsmessig at også testanlegg for vindkraft vurderes lagt til den vestre delen av «Utsira nord».

Omsøkt plassering av METCentres testanlegg vil også føre til økte klimautslipp, ref. AVINORs uttalelse jf vedlegg konsesjonssøknad, sitert;

Operative konsekvenser for helikopteroperatørene vil være lengre omrutinger og lengre flytid som gir et øket miljøavtrykk grunnet øket drivstofforbruk, alternativt å fly i isingsforhold. Å fly i isingsforhold uten mulighet til å komme under værforholdene som skaper isingsforhold er en sikkerhetsutfordring for offshore helikoptertrafikk og i slike værforhold må offshore helikoptertrafikk måtte planlegge med å fly utenom sikkerhetssonene for vindturbinene. Omrutinger vil også gi uønsket merarbeid og større kompleksitet for lufttrafikkjenesten.

<https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/b03b9403-3876-49dd-9467-fe17be39727e/201101285/3426507>

I tillegg har METCentre i sin konsekvensutredning lagt opp til omfattende helikopterbruk til drift og vedlikeholdsoperasjoner. Hvordan dette kan være et positivt klimatiltak er for oss en gåte. Et anlegg som dette vil utgjøre en stor klimabelastning i alle faser av anleggets og installasjonenenes livssyklus.

Multiconsults vurdering av tilbakebetaingstid for vindkraft er under enhver kritikk, og ikke relevant for et havvinnanlegg. Når vi vet at havvind både medfører mye større konstruksjoner og mer omfattende infrastruktur enn det en finner på land, så er det i utgangspunktet en kraftig underkommunisering av de

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

klimakostnadene som er forbundet med et havvindanlegg. De rapportene Multiconsult lister opp er i stor grad utarbeidet for utenlandske anlegg og er i stor grad heller ikke relevante for norske forhold, eller for havvid. Multiconsult benytter seg også av den sleipe og manipulative teknikken å snakke om en ting og konkludere med noe helt annet. De nevner eksempelvis livsløpsanalyser (LCA) i forhold til ressursbruk og utslipp av klimagasser, og bruker manipulativt energitilbakebetalingstid i konklusjonen. Energi og klimagasser er to vidt forskjellige ting. Når mye av den energien som har medgått i utvinning, produksjon, frakt etc er fossil, og i stor grad basert på diesel, tungolje og kullkraft blir det en helt annen tilbakebetalingstid enn deres «gjennomsnittlig energitilbakebetalingstid på 3,2 måneder». At dette tallmaterialet kommer fra NTNU er heller ingen betryggelse, all den tid NTNU selv er aktiv medlem i Norsk Vindkraftforening, NORWEA som aktivt går inn for å bygge ut mest mulig vindkraft og havvind. NTNU er dermed heller ingen nøytral faktaleverandør. Også utreder Multiconsult er et mangeårig medlem av NORWEA.

<https://norwea.no/medlemmer>

Vi vil i denne sammenheng også vedlegge et utdrag fra NORWEAS vedtekter, sitert;

Foreningens formål er:

- 1. Norwea skal arbeide for å skape og opprettholde et modent og langsiktig vindkraftmarked i Norge. Norwea skal dessuten arbeide for en langsiktig utvikling av marin fornybar energiproduksjon som utover offshore vindkraft, inkluderer energiformer som bølge- og tidevannskraft.*
- 2. Norwea skal være bransjens sentrale møteplass for vindkraftfaglig og politisk diskusjon.*

Formålet søkes nådd ved at:

- Norwea er medlemmenes knutepunkt i vindkraftspørsmål og stimulerer til samarbeid med andre lignende interesseorganisasjoner.*
- Norwea, gjennom felles innsats fra medlemmene, fremmer vindindustriens interesser og virker som bransjens talerør.*
- Norwea kommuniserer vindkraftens fordeler og muligheter til politikere, opinionsdannere, beslutningstakere, medier, offentligheten og andre interessenter.*
- Norwea, gjennom dialog med myndigheter, industri- og forskningsmiljøer, fremmer akseptable rammevilkår for marine, fornybare energiformer generelt.*

Sett i lys av dette er det åpenbart at et selskap som Multiconsult, gjennom sitt medlemskap i NORWEA ikke er noen nøytral aktør som utreder, og det ligger dermed også et åpenbart selvstendig incentiv til å underkommunisere viktige konsekvenser i sin fremstilling av METCentres anlegg og søknad.

Dette er samtidig også en kritikk av en aktør som METCentre som velger en utreder med så åpenbare bindinger og egeninteresser til sin konsekvensutredning.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Anleggets plassering

Selve plasseringen, som utredet er også kontroversiell fordi det området som er utpekt som 'ledig' kun er et resultat av de første testturbinenes plassering. Her i fra Kystverkets høringsuttalelse til første runde, datert 21.09.2021, sitert;

*Kystverket var og er betenkt over plassering av vindturbiner i dette området. AIS sporing av skipstrafikken i farvannet viser at fartøyene holder avstand til Zefyros/Hywind ved passering av området. I tillatelsen til Hywind ble det satt en aktsomhetszone med en radius på 50 meter rundt installasjonen, for å legge minst mulig restriksjoner på skipstrafikken i leden. AIS- registreringer viser at skipstrafikken holder større avstand. **Det er denne passeringsavstanden som blir oppfattet som «ledig areal» og ønskes benyttet.***

***Aktsomhetssoner må ikke betraktes som ledig areal.** Skipsfører er ansvarlig for sikker seilas, og der det er plass vil skipstrafikken kunne legge seg med en større margin enn en eventuell sikkerhets/aktsomhetszone, særlig når sonen er liten.*

De som utøver fiske i området har i møter meddelt at det er økning i ubehagelige nærsituasjoner ved at skip passerer tettere opp til fiskebåtene etter at Hywind ble etablert.

Hele dette plasseringsspørsmålet er fra METCentre begrunnet med sirkulær argumentasjon. Fordi skipstrafikken holder avstand til eksisterende turbiner, dannes en sone som båter og skip holder seg unna, og utbygger bruker igjen dette som argument for at dette området er 'ledig'.

Kystverket er videre svært bekymret for økt trafikkthet i hovedfarleden og større risiko for uønskede hendelser ved og rundt dette anlegget, sitert;

Ytterligere etablering av installasjoner i området vest av Karmøy vil gi større trafikkthet utenfor nye installasjoner/soner, som igjen kan medføre økt risiko for uønskede hendelser og konflikter med andre næringsinteresser deriblant skipstrafikken. Vi kan ikke se at risikoen for skipstrafikken er tilstrekkelig utredet i forhold til omsøkt økning i antall etableringer i området..

Kystverkets alvorlige bekymring for dette anleggets plassering står i direkte kontrast til NORWEA-medlemmet, Multiconsults bagatellisering av farene. Sitert fra deres konsekvensutredning;

Risiko forbundet med kollisjoner

Med dagens overvåkning av skipstrafikken langs kysten, samt tilgang på moderne navigasjons- og kommunikasjonssystemer, ansees risikoen for kollisjoner mellom båter og turbinfundamenter som svært liten. Videre innebærer det at man på dette prosjektet benytter flytende turbiner med fleksible ankerkjettinger/-liner, og ikke bunnfaste fundamenter, at risikoen for skade av vesentlig omfang reduseres ved en eventuell kollisjon.

Her skinner Multiconsults agenda som NORWEA-medlem og aktiv tilhenger og promotør av havvind- og vindkraftbygginger igjennom. Konsekvenser underkommuniseres og fremstilles feilaktig som mer fordelsmessige enn de er i virkeligheten. Faren for utslipp av olje og kjemikalier underkommuniseres også på samme måte. At de fleste lekkasjer samles opp i en beholder vil neppe være tilfellet ved større havarier etc. Det er ikke ukjent at hele turbintårnene kollapser og knekker. I flere tilfeller uten at turbinprodusenten er kjent med årsaken. Det er en rekke andre andre måter oljer og kjemikalier kan

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

lekke ut i miljøet som ikke omfattes av nevnte oppsamlingsløsning. Det er flere tilfeller der olje lekker ut og slynges ut i miljøet via turbinbladene. Ved en kollisjon med skip er det ikke bare fra vindturbinen det er fare for oljelekkasje. Her må det også utredes og opplyses om farene ved kollisjon og lekkasje fra skipstrafikk. Anlegget ligger også svært nær innseilingen til prosessanlegget på Kårstø, som er Europas største av sitt slag. Et skip på avveie eller i drift kan utgjøre en betydelig sikkerhetsrisiko og forurensningsfare. Dette er ikke godt nok utredet i søkanden.

Det er flere forhold som kan føre til kollisjon mellom skip og vindturbiner og ulykker skjer som oftest når en minst venter det. Dårlig vær, navigasjonsproblemer, tekniske feil, motorstopp og menneskelige feil kan alle føre til kollisjon og havari. Når frekvensen på passerende skipstrafikk kombineres med store geografiske områder med faste installasjoner i de mest sentrale kystnære områdene er risikoen for fremtidige ulykker maksimal. Konsekvensene for sjøfugl og marint liv vil i de utpekte områdene kunne bli betydelige og katastrofale. Økt norsk og russisk satsing på oljeutvinning i Barentshavet vil i fremtiden føre til økt skipstrafikk og til flere store oljetankere som skal passere norskekysten fulle av råolje. Ulykkesrisikoen må ikke undervurderes.

Den russiske oljetankeren «Moscow» fikk i 2003 motorstopp utenfor Honningsvåg.

"Godt vær kan ha hindret en større oljeulykke utenfor kysten av Finnmark. –Jeg legger ikke skjul på at vi har vært heldige – veldig heldig. Hadde dette skjedd i vintervær vet jeg ikke hvordan det hadde gått", sier pressetalsmann Jon Espen Lien i landsdelskommando Nord-Norge til NRK.

Tankeren er bygd i 1998 og har 100.000 tonn olje om bord. Klokket 10 onsdag formiddag fikk skipet motorstopp omkring 11 nautiske mil nord for Honningsvåg i Nordkapp kommune.
<https://sysla.no/offshore/motorene-er-i-gang-igjen-paa-den-russiske-oljetankeren-moscow/>

Også lett å huske den russiske krysseren «Murmansk» som slet seg under et slep i 1994 og havarerte ved Sørøya.
<https://kystverket.no/Beredskap/statlig-miljoberedskap/skipsvrak2/Pagaende-prosjekter/Murmansk/>

Litt nærmere i tid finner vi det russiske flytende kjernekraftverket «Akademik Lomonosov» som i 2018 ble slept sørover langs norskekysten. Opprinnelig skulle det slepes med radioaktivt brensel ombord, men etter påtrykk fra norske myndigheter ble brenselet fjernet før transport. Det er ingen grunn til å tro at russiske myndigheter vil være like samarbeidsvillige også i fremtiden.
<https://www.kystverket.no/Nyheter/2018/april/akademik-lomonosov/>

Feil og motorproblemer kan skje på alle typer båter og skip.
<https://www.nrk.no/nordland/nye-hurtigbater-beordret-til-kai-av-sjofartsdirektoratet-1.14760739>

Konsekvensene ved et oljeutslipp kan få større og mer langvarige konsekvenser enn det som er dokumentert i tidligere utredninger.

Havforskningsinstituttet:

Oljeutslipp kan gi varig skade på våre marine økosystemer

Et større oljeutslipp utenfor Lofoten og Vesterålen kan føre til varige endringer i økosystemene i Norskehavet og Barentshavet. Det viser en ny studie fra HI. Forskerne har brukt en avansert datamodell for å simulere hvilke konsekvenser et stort oljeutslipp vil ha. Modellen inkluderte hele økosystemet - alt fra fiskeriene til sollyset ble tatt med.

– Vi har sett på hva som skjer dersom en alvorlig hendelse fører til akutt dødelighet på fisk, forteller forskningssjef Erik Olsen.

– En slik hendelse kan for eksempel være et større oljeutslipp.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Oljeutslipp gir skader minst 50 år frem i tid

Forskerne har sett på hvordan økosystemet ville bli påvirket dersom 10, 50 eller 90 prosent av yngelen til torsk, sild og hyse brått skulle dø.

– *Det realistiske er at mellom 10 og 15 prosent av torskeyngelen vil dø i et oljeutslipp i norsk farvann. Men vi vet også at hyse og sild er enda mer sårbare for olje enn hva torsken er, og derfor undersøkte vi også hva som skjedde med en dødelighet på hele 90 prosent,* forteller Olsen.

Resultatet overrasket forskerne: For uansett om man brukte en dødelighet på 90 eller bare 10 prosent, så fikk økosystemet varige skader etterpå.

– *Frem til nå har man antatt at et oljeutslipp ville ha en forbigående effekt, og at økosystemet ville gå tilbake til en normaltilstand etter 10-15 år,* sier Olsen.

– *Våre funn viser tvert imot at økosystemet fortsatt vil være påvirket 50 år etter et oljeutslipp. Vi ser tydelige effekter på både enkeltarter og artssamfunn, og vi ser at fiskeriene endres.*

Rammer sild ekstra hardt

Forskerne simulerte flere ulike scenarier, men uansett hvilket de brukte, så ble rekrutteringen til bestandene av hyse og sild sterkt påvirket. Hysen reagerte kaotisk, med store svingninger opp og ned fra år til år, mens silden reagerte konsekvent negativt.

– *Vi så at torskbestanden kunne ta seg opp igjen noen år etter en episode med akutt dødelighet, men sildebestanden falt og klarte ikke ta seg opp igjen, selv etter tiår,* sier Erik Olsen.

Skadene på økosystemet var størst de fem første årene etter hendelsen. Men effekten kunne måles selv etter femti år i modellkjøringen.

Viser viktigheten av å være føre-var

– *Når vi ser hvor langvarige, negative konsekvenser en slik hendelse kan ha i et økosystem, så viser det med all tydelighet hvor viktig det er å være føre-var, mener forskningssjefen.*

– *I norsk kontekst, så er dette et eksempel på at Havforskningsinstituttets råd om å ikke åpne opp sentrale og sårbare marine områder for oljeaktiviteter, som Lofoten - Vesterålen, bør lyttes til.*

<https://www.imr.no/hi/nyheter/2019/oktober/oljeutslipp-kan-gi-varig-skade-pa-vare-marine-okosystemer>

Ulykker skjer når vi minst venter det. Konsekvensene kan bli dramatiske. Det er derfor svært bekymringsverdig at utreder Multiconsult velger å underkommunisere denne faren. At de selv har sin åpenbare interesse i å få bygget ut mest mulig vindkraft og havvind skinner klart og tydelig gjennom hele deres konsekvensutredning. Det samme finner vi på de fleste områdene de har utredet, herunder problem- og konfliktområder som støy, klima, forurensning via erosjon av turbinblader, påvirkning av landskap, etc, etc. For problemstillingene mikroplasterosjon/utslipp og bisfenol-a viser vi bl.a til Norges Miljøvernforbunds høringssvar.

<https://www.nmf.no/2021/12/23/bisfenol-a-og-mikroplast-saken-fortsetter-med-nye-horingssvar/>

Og frisk i minnet er Helge Ingstad, som i 2018 kolliderte med en tankbåt til tross for verdens mest avanserte navigasjonssystemer.

<https://www.kystogfjord.no/nyheter/forsiden/Her-er-Helge-Ingstad-rapporten>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Konflikt med Statsforvaltaren i Rogalands utarbeiding av verneplan

Det er også påfallende at behandling av METCentres søknad om utvidelse av testanlegget fortsetter samtidig Statsforvaltaren i Rogaland arbeider med en verneplan for det samme kystlandskapet som blir berørt av dette anlegget.

Statsforvaltaren i Rogaland ga allerede den 23.09.2021 NVE oppmerksomme på dette arbeidet i sitt høringssvar til første runde, sitert;

Vår vurdering Bevaring av verdifull natur (Supplerende vern) Etter oppdrag fra Miljødirektoratet har Statsforvalteren den 26.06.2021 kunngjort oppstart av arbeidet med Bevaring av verdifull natur (tidligere supplerende vern) etter naturmangfoldloven (nml.) § 42 for blant annet Vestkysten landskapsvernområde på Karmøy (Åkrasanden – Syrnes). Den planlagte kabeltraseen vil krysse dette området. Kabelen skal ikke tildekkes, men kobles fra sjø til jordkabel i Røyrvika og videre følge Røyrviksvegen. Hele Røyrvika, med holmer og skjær utenfor og marine areal ned til om lag 5 meters dyp, er inkludert som en del av undersøkelsesområdet for verneprosessen. Tiltenkt verneform er landskapsvern, jf. nml § 36, med mulighet for biotopvern, jf. nml. § 38, på areal med særlig hensyn til biologisk mangfold.

Når oppstartsmeldingen er kunngjort etter nml. § 42, vil dette medføre restriksjoner for annen saksbehandling innenfor areal vurdert i verneprosessen, jf. nml. § 44 første ledd: «Når det er foretatt kunngjøring etter § 42 kan et forvaltningsorgan uten videre avslå en søknad om tillatelse mv. til et tiltak i et område som inngår i verneforslaget. Tillatelse kan bare gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget. Når vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig kan Kongen likevel gi tillatelse til tiltaket.» Dette betyr at en tillatelse bare kan gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget.

I konsekvensutredningen som er på høring, datert 10.08.2021, er det under «2.4 Andre nødvendige tillatelser og godkjenninger» notert at den planlagte utvidelsen ikke vil berøre verneområder, og at det dermed ikke er behov for dispensasjon etter naturmangfoldloven, jf. KU punkt 2.4.4. Dette er ikke riktig, da en tillatelse i utgangspunktet bare kan gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget om vern, jf. nml § 44.

Den omsøkte utvidelsen til METCentre vil i aller høyeste grad påvirke kystlandskapet svært negativt med store og svært synlige installasjoner som en dominerende faktor rett i kystlinjen. Natte tid vil kraftige blink fra reflekslys påvirke hele dette landskapets karakter svært negativt.

<https://metcentre.no/visualisering-av-hinderlys/>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

I NVEs digitale orienteringsmøte den 08.02.2022 uttalte Multiconsults representant følgende, sitert;

Spørsmål 1: *Til NorconsultLandskapsvern for Røyrvika er gjeldende for hele vestsiden av Karmøy i samme plan. Harmoniserer dette med det visuelle inntrykket som testsenteret gir?*

Multiconsult: *Eg ser at spørsmålet er stilt til Norconsult men tror ikkje me skal involvere dei. Vi har jo vurdert konsekvensene, de landskapsmessige konsekvensene av en utvidelse av anlegget. Så er det Statsforvaltaren som sitter og jobber med verneplanen for Karmøy sin vestsida. Eg tenker det blir litt opp til NVE, OED, Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet å avveie fordeler og ulemper mot hverandre når de skal gi konsesjon. Det er klart at et eksisterende anlegg der, og utvidelse der vil påvirke landskapsverneområdet der visuelt. Det vil det.*

<https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=224&type=A-1,A-6>

Det er påfallende at NVE til tross for dette fortsetter saksbehandlingen av METCentres søknad som om ingenting har hendt. Dette koster også svært mye unødige ressurser og frustrasjon hos både berørte organisasjoner, næringsaktører, andre offentlige organ og privatpersoner.

Statsforvaltaren i Rogaland skriver også i sin konklusjon av 23.09.2021 følgende, sitert;

Konklusjon

Konsekvensutredningen må inkludere en vurdering av tiltaket med hensyn til oppstart av verneprosess. På landsida ser det ut til at tiltaket vil krysse supplerende vern området på det smaleste og følge Røyrvikvegen som ligger utenfor undersøkelsesområdet for vern.

Langs traseen på landsiden er det for det meste jordbrukslandskap med mange kulturminner. Det er et helhetlig kulturlandskap, med en landskapskarakter som vil kunne påvirkes av anlegget.

Konsekvensutredningen bør vurdere nærmere hvilken betydning inngrep (sjøkabel og landkobling) har for naturmangfold i Røyrvika, sett i lys av at dette er et areal der verneprosessen har startet.

Videre skriver de i fortsettelsen, sitert;

Samfunnsøkonomi

Samfunnsøkonomi er et viktig tema som ikke er tatt med. Anlegget ligner på et ordinært anlegg som kan få konsekvenser for andre etableringer, blant annet med tilkøpling/eksport. Dersom dette anlegget for eksempel skal drives som et testanlegg, kan det få kostnader som ikke kan dekkes inn ved hjelp av kraftsalg. Dette er ikke vurdert.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

NVEs hjemmel for å behandle METCentres søknad om utvidelse og saksbehandlingstider

Norges Miljøvernforbund påpekte klart og tydelig at OEDs fullmakt til NVEs behandling va klart mangelfull, og ikke tilstrekkelig til å behandle hele dette anlegget.

NVE sendte etter dette en forespørsel til OED pr email 24.01.2022 kl 13:54, og fikk tilkjent fullmakt til behandling også etter havenergilova §3-2 samme dag, kl 15:52, under to timer senere.

Vi vil her bemerke at OED til sammenligning brukte betydelig mye lengre tid til å behandle våre krav om oppsettende virkning ved Frøya, og Sørmarkfjellet vindkraftverk i Trøndelag. I begge tilfellene gjaldt det umiddelbar oppstart av tungt anleggsarbeid og irreversible inngrep helt i begynnelsen på årets hekkesesong, og uten hensyn til lovpålagte klagefrister. Oppsettende virkning er for å nettopp hindre igangsetting av irreversible inngrep og uopprettelige miljøkonsekvenser som senere kan bli omgjort i klagebehandlingen. På vår begjæring av oppsettende virkning av 31.03.2019 ved Frøya vindkraftverk brukte OED helt frem til 06.06.2019 med å fatte et vedtak, og på vår begjæring om oppsettende virkning ved Sørmarkfjellet vindkraftverk av 08.04.2019 brukte OED helt frem til 31.05.2021 for å avgjøre spørsmålet, om oppsettende virkning..(!) Når vedtaket i begge disse sakene ble vurdert var skaden allerede skjedd. For Sørmarkfjellet er det også påfallende at tiltakshaver TrønderEnergi var pålagt forundersøkelse av fire fuglearter, hubro, hønsehauk, storlom, og smålom FØR arbeidet kunne igangsettes. Dette ble IKKE gjort. Arbeidet ble igangsatt umiddelbart uten de pålagte forutgående forundersøkelsene. På toppen av dette så var selve anleggsarbeidet som igangsatt med motorsager, gravemaskiner og borerigg/sprengning nettopp i det området som skulle vært forundersøkt for hubro og hønsehauk. På samme måte medførte anleggsstart på Frøya avbrutt ørnehekkning, hubroen forsvant fra området, og konsekvensene for den sterkt truede og genetisk unike smølaliryppa er ukjente. Dette var midt i dens sentrale leveområder.

For Tysvær vindkraftverk ble vår klage på vedtak «Godkjenning av søknad om transport innenfor hensynsone» av **22.01.2021** (Ref. NVE brev med vedtak datert 18.12.2020 - referanse 201605117438) besvart med en email. Dette ble besvart med en email til Miljøvernforbundets saksbehandler fra underdirektør i OED den 28.01.2021, sitert;

Jeg viser til e-post av 22. januar, der NMF ber om at departementet umiddelbart behandler klage på NVEs vedtak.

NVE opplyser at det er flere klager på det aktuelle vedtaket, og at de umiddelbart vil vurdere spørsmålet om utsatt iverksettelse.

Departementet kan derfor ikke se at det er grunnlag for å fravike den normale saksgangen i klagesaker i dette tilfellet. Klagen og anmodningen om utsatt iverksettelse fra NMF behandles av NVE på vanlig måte.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

I tidskritiske saker der det er uopprettelige skader på landskap og naturmangfold tar NVE og OED seg påtakelig god tid i saksbehandlingen. Når det gjelder henvendelser fra utbygger, eller som gavner utbygger så skjer gjerne vedtakene på dagen. I tingrettsdom fra Oslo Tingrett 19-053708TVI-OTIR/04 for Sandhaugen vindkraftverk av 21.02.2020 påpeker Tingretten, sitert;

Den 29. juni 2015 søkte Sandhaugen om økning av maksimal installert effekt i Sandhaugen vindkraftverk fra 9 til 15 MW. Det ble vist til at teknologiutviklingen de siste årene hadde gitt mer effektive turbiner, og at økt effekt i hver turbin ville styrke økonomien i Sandhaugen vindkraftverk vesentlig. NVE var ekstraordinært effektive, og innvilget søknaden dagen etter – 30. juni 2015. Det fremgår i vedtaket at endringen ikke ville føre til endrede virkninger for omgivelsene, og at høring ikke var nødvendig:

Etter NVEs vurdering er det avgjørende at tiltakshaver kan utnytte konkurransen i leverandørmarkedet og de siste års teknologiutvikling for å sikre at en utbygging av Sandhaugen vindkraftverk kan bli økonomisk bærekraftig. Økt installert effekt fra 9 MW til inntil 15 MW vil ikke medføre endrede virkninger for omgivelsene. Det vil bli samme antall turbiner og tårnhøyde/rotordiameter vil ikke bli endret sammenlignet med utbygging i - 5 - 19-053708TVI-OTIR/04 henhold til gjeldende anleggskonsesjon. Den økte effektinstallasjonen i hver turbin vil derfor ikke medføre endringer som blir mulig å registrere. Omsøkt løsning vil ikke være i strid med Forskrift om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover med virkningsdato fra 01.01.2015. Siden økt effektinstallasjon ikke medfører endrede virkninger for omgivelsene har NVE funnet det ubetenkelig å unnlate høring av søknaden

https://rett24.no/articles/staten-idomt-millioenerstatning-etter-vindkraftvedtak/_attachment/download/3790eb2d-d964-4085-96de-18ec39d7b673:08035e03bfc5cbab96c2039fab380502ff557e37/19-053708MED-OTIR-Krav-om-erstatning-for%20rettsstridig-mynidghetsutovelse%2020.02.21.pdf

Vår klage for Tysvær vindkraftverk på vedtak «Godkjenning av søknad om transport innenfor hensynsone» av **22.01.2021** (Ref. NVE brev med vedtak datert 18.12.2020 - referanse 201605117438) besvart med en email fra OED seks dager senere med beskjed om at denne vil bli behandlet «på vanlig måte». Hva som er «vanlig» hos OED/NVE i slike saker stiller vi oss svært undrende til, da vi fremdeles ikke kan se å ha mottatt noe vedtak på denne klagen.

NVE og OED skal være nøytrale forvaltningsorgan og ikke, slik det fremstår for oss, som advokatkontor for utbygger.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Konklusjon

Konsekvensanalysen, som er utarbeidet av NORWEA-medlem Multiconsult, er svært mangelfull på en rekke områder og bærer tydelig preg av underkommunisering av konsekvenser og konfliktområder.

Norges Miljøvernforbund (NMF) støtter seg videre til høringsuttalelsene til forrige høringsrunde fra Kystverket, Fiskeridirektoratet, og fra Statsforvaltaren i Rogaland i denne saken. Konsekvensene og konfliktområdene er store, svært store, og kan følgelig ikke forsvares på noen som helst måte.

Havvind er ustabil energi, svært arealkrevende til ekskludering av andre miljø-, fiskeri-, og samfunnsinteresser. Det er også svært påfallende, som også påpekt av både Kystverket og av Fiskeridirektoratet i deres høringssvar til forrige høringsrunde at METCentre ikke har utredet plassering innenfor Utsira Nord, men instisterer på å spre sine testområder utenfor dette området. Samme selskap har samtidig med testsenteret utenfor Karmøy også pågående anlegg/søknader utenfor Bokn, utenfor Rennesøy og utenfor Kvitsøy i samme delen av Rogaland. Når forrige regjering har lagt opp til å samle havvind innenfor forhåndstilte områder, blir det ekstra konfliktfylt når slike anlegg spres ut over et stort område ved annenhver holme og skjær. Dette skaper ikke annet enn mer konflikt.

Det er også å bemerke at det fremstår som underlig at NVE fortsetter saksbehandlingen også etter at de i høringsuttalelsen av 23.09.2021 fra Statsforvaltaren i Rogaland ble gjort oppmerksom på Statsforvaltarens pågående utredning av verneområde langs vestsiden av Karmøy og at det samtidig er restriksjoner for annen saksbehandling som påvirker arealet i verneprosessen.

Samtidig har også Statsforvaltaren i Rogaland et pågående sjøfuglprosjekt i det samme området på vestsiden av Karmøy, med sikte på å øke sjøfuglbestanden.

Anlegget det er søkt om for METCentre er heller ikke klart definert hva som skal utplasseres. Dette blir en form for en «fritt-etter-fantasien-konsesjon» som er totalt uakseptabelt for oss som miljøorganisasjon, og også for lokale fiskere, lokalbefolkning m.m.

NMF krever med bakgrunn i dette at denne søknaden avvises og videre saksbehandling avsluttes.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

